

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Юрчишин В. М., Кіцен Н. В., Савченко В. А.

КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для студентів денної форми навчання**

Чернівці
2020

УДК 347.238(477)(075.8)

Ю83

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія».
(протокол № 4 від 24.01.2020 р.)

Юрчишин В. М.,

доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Савченко В. А.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Кіцен Н. В.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія».

Рецензенти:

Марчак Віталій Ярославович,

доктор юридичних наук, професор, заступник голови апеляційного суду Чернівецької області;

Щербанюк Оксана Володимирівна,

доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри процесуального права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Юрчишин В. М., Кіцен Н. В., Савченко В. А.

Кваліфікація майнових злочинів: Навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання. Чернівці, 2020. 64 с.

У навчально-методичному посібнику «Кваліфікація майнових злочинів» подаються тематичні плани навчальної дисципліни; програма навчальної дисципліни; методика проведення семінарських і практичних занять; плани і завдання до практичних і семінарських занять; методика самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни; засоби для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів; додатково рекомендовані нормативні джерела та література.

Рекомендується викладачам, аспірантам, студентам юридичних вузів та факультетів, а також усім, кого цікавлять проблеми вітчизняного кримінального права та кваліфікації злочинів.

УДК 347.238(477)(075.8)

ЗМІСТ

Вступ	4
Тематичний план навчальної дисципліни	8
Програма навчальної дисципліни	9
Методика проведення семінарських і практичних занять	13
Плани і завдання до практичних і семінарських занять	16
Методика самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни	.37
Завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.	39
Засоби для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів	47
Додатково рекомендовані нормативні джерела та література	53

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Кваліфікація майнових злочинів» призначена для вивчення студентами денної форми навчання Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», підготовка яких здійснюється за навчальними планами слідчо-прокурорської спеціалізації.

При розробці програми навчальної дисципліни «Кваліфікація майнових злочинів» враховувалося, що, приступаючи до її вивчення, студенти володіють базовими знаннями з навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Земельне право», «Цивільне право», «Конституційне право України».

Майнові злочини є однією з найпоширеніших і найнебезпечніших груп злочинних діянь, оскільки вони посягають на одне з найцінніших соціальних благ – право власності. Захист права власності має особливе суспільне значення, оскільки економічна свобода власності є підґрунтям політичної, національної та релігійної свобод. Нормальне функціонування відносин власності забезпечує стабільність усієї економічної системи, підвищення рівня добробуту народу.

При кваліфікації майнових злочинів слід виходити з того, що ст. 13 Конституції України проголошує рівність усіх суб'єктів права власності перед законом і забезпечення захисту їх прав державою. Відповідно до ст. 41 Основного Закону, ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності; право власності є непорушним. Право власності, відповідно до статей 316–317 ЦК України, є правом власника на володіння, користування та розпорядження своїм майном за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. На підставі статей 324–327 ЦК України суб'єктами права власності є народ України, фізичні та юридичні особи, держава, територіальні громади. Одна з гарантій рівності захисту всіх форм власності – встановлення кримінальної відповідальності за злочини проти власності, незалежно від того, на яку форму власності було вчинено посягання.

У чинному КК України відповідальність за злочини проти власності закріплено в розділі VI «Злочини проти власності» його Особливої частини (статті 185–198). Передбачення в одному розділі Особливої частини КК України відповідальності за всі

посягання на власність, незалежно від її форми, забезпечує всім суб'єктам права власності однаковий кримінально-правовий захист, як того вимагають Конституція України та закони України.

Спеціальні питання кваліфікації та призначення покарання за злочини проти власності, тлумачення певних термінів і понять, відмежування цих посягань від інших злочинів розкриті передусім у ППВСУ «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 6 листопада 2009 р. № 10.

Кваліфікація злочинів проти власності передбачає здійснення кримінально-правової оцінки таких суспільно небезпечних і протиправних діянь, що порушують право власності, спричиняють майнову шкоду приватній особі, колективу чи державі. Участь власників у цивільному обігу як рівноправних суб'єктів цивільних прав, а в сьогоdnішній час дедалі частіше як рівноправних партнерів, надає особливого відтінку і таким основоположним поняттям кримінального права, як «злочин», «склад злочину», «кваліфікація злочинів проти власності». Тому детальний розгляд наведених кримінально-правових категорій, з'ясування сутності і змісту майнових злочинів, їх ознак, характеристик, проявів має не тільки теоретичне, але й практичне значення у правозастосовній практиці, яка спрямована на захист відносин власності, урегульованих правом.

Навчальна дисципліна «Кваліфікація майнових злочинів» містить навчальний план курсу, структуру навчальної програми, робочу програму, а також інші матеріали, що потрібні для успішного набуття студентами знань і навичок їх практичного застосування.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кваліфікація майнових злочинів» є засвоєння студентами соціально-політичного сенсу і юридичного змісту норм, що забезпечують кримінально-правову охорону власності; поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних проблем, пов'язаних з кваліфікацією майнових злочинів; детальний розгляд роз'яснень судової та слідчої практики; тлумачення кримінального закону та положень постанов Пленуму Верховного Суду України; удосконалення у студентів практичних навичок і прийомів роботи з науковим і законодавчим матеріалом, необхідних для вирішення конфліктних ситуацій і правильної кваліфікації злочинів проти власності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Кваліфікація майнових злочинів» є систематизація теоретичних знань про норми, що забезпечують кримінально-правову охорону власності та забезпечення студентів міцними знаннями про форми, засоби і методи кримінально-правового регулювання суспільних відносин в цілому і відносин власності зокрема на сучасному етапі; ознайомлення студентів із завданнями, основними поняттями і закономірностями розвитку кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності; вироблення вміння орієнтуватися в чинному кримінальному законодавстві; розвиток навичок самостійної роботи з нормативно-правовими документами та застосування норм кримінального законодавства, які передбачають відповідальність за злочини проти власності та положень теорії кримінального права на практиці; вироблення вміння, на основі отриманих базисних знань аналізувати ситуацію в сфері протидії злочинам проти власності, вміло орієнтуватися в питаннях їх кваліфікації, використовувати в повному обсязі накопичені знання в відповідних областях своєї юридичної або іншої трудової діяльності; розвиток вміння юридично грамотно і аргументовано викладати думки та складати юридичні документи (в частині їх мотивування з питань матеріального кримінального права); формування вміння аналізувати теоретичні положення курсу з метою подальшого застосування у вирішенні практичних ситуативних завдань, навиків використання понятійного апарату для обумовлення практичних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- кримінальне законодавство України, постанови Пленуму Верховного Суду України з питань застосування кримінального законодавства та інші нормативні акти про захист права власності, стан судової практики;
- спеціальну кримінально-правову термінологію;
- поняття, види злочинів проти власності, їх класифікацію та кримінально-правову характеристику;
- правила кваліфікації злочинів проти власності;
- проблеми вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності;

вміти:

- кваліфікувати злочини проти власності відповідно до основоположних принципів кримінального права;
- оперувати поняттями і категоріями вітчизняного кримінального права;
- орієнтуватися в системі кримінального законодавства та знаходити в ньому необхідну для конкретного випадку норму;
- давати характеристику елементам складів злочинів проти власності;
- відмежовувати злочини проти власності від суміжних діянь;
- приймати рішення і здійснювати юридичні дії у точній відповідності з законом; узагальнювати результати практики;
- самостійно розбиратися в дискусійних проблемах, формувати свою точку зору і аргументувати її.

З метою самостійного набуття і поглиблення знань з даної дисципліни доцільним буде вивчення додаткової літератури; ефективним може бути підготовка студентами під керівництвом викладача наукових статей, доповідей з даної наукової проблематики.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л.	п.	ла б.	інд.	с.р.		л.	п.	ла б.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ТЕМА 1. Загальні засади кваліфікації злочинів	10	2	2	-	-	6							
ТЕМА 2. Злочини проти власності: поняття, види, їх кримінально-правова характеристика	16	2	4	-	-	8							
ТЕМА 3. Питання кваліфікації корисливих злочинів, що пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб	16	4	4	-	-	8							
ТЕМА 4. Корисливі злочини, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб та їх види	16	4	4	-	-	8							
ТЕМА 5. Актуальні питання кваліфікації некорисливих злочинів проти власності	16	4	4	-	-	8							
ТЕМА 6. Проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності	16	4	4	-	-	8							
Усього:	90	20	22	-	-	46							

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

Тема 1

Загальні засади кваліфікації злочинів

Поняття, стадії, види, принципи і значення кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Підстави кримінально-правової кваліфікації, поняття та види. Кваліфікація злочинів за елементами і ознаками складу злочину (загальні правила кваліфікації злочинів).

Кваліфікація злочинів з урахуванням об'єкта злочину. Кваліфікація злочинів за ознаками об'єктивної сторони злочину. Кваліфікація злочинів за ознаками суб'єктивної сторони злочину. Кваліфікація злочинів за ознаками суб'єкта злочину.

Спеціальні правила кваліфікації злочинів. Кримінально-правова кваліфікація з урахуванням стадій вчинення злочину. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.

Тема № 2

Злочини проти власності: поняття, види, їх кримінально-правова характеристика

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності. Власність як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінально-правова характеристика об'єктивних ознак злочинів проти власності.

Предмет складів злочинів проти власності. Кримінально-правова характеристика суб'єктивних ознак злочинів проти власності.

Кримінально-правова характеристика «викрадення».

Диференціація відповідальності за злочини проти власності.

Кримінальна відповідальність за злочини проти власності у зарубіжних країнах.

Тема № 3.

Питання кваліфікації корисливих злочинів, що пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб

Кваліфікація крадіжки. Таємність вилучення чужого майна як основна ознака крадіжки. Склад злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація грабежу. Відкритість вилучення чужого майна як основна ознака грабежу. Склад злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація розбою. Розбій, його поняття та ознаки. Намір насильницького негайного заволодіння чужим майном як основна ознака розбою. Особливості законодавчої конструкції складу розбою. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Соціальна обумовленість виокремлення цього злочину з поміж інших форм викрадення. Склад злочину. Особливості предмета та способу вчинення цього злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація вимагання, його поняття та ознаки. Намір насильницького заволодіння чужим майном у майбутньому як основна ознака вимагання. Склад злочину. Особливості предмета вимагання та законодавчої конструкції основного складу цього злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки вимагання.

Кваліфікація шахрайства. Вилучення чужого майна шляхом обману чи зловживання довірою як основна ознака шахрайства. Склад злочину. Особливості предмету шахрайства. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки шахрайства.

Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, поняття та ознаки цих форм викрадення. Особливості суб'єкта цих злочинів. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цих злочинів.

Кваліфікація самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва. Склад злочину. Особливості предмету злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо

кваліфікуючі ознаки самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва.

Тема № 4

Корисливі злочини, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб та їх види

Кваліфікація заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Склад злочину. Потерпілий від злочину. Способи вчинення злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення. Кваліфікація придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Тема № 5

Актуальні питання кваліфікації некорисливих злочинів проти власності

Кваліфікація умисного знищення або пошкодження майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація умисного пошкодження об'єктів електроенергетики. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Кваліфікація погрози знищення майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Кваліфікація необережного знищення або пошкодження майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Кваліфікація порушення обов'язків щодо охорони майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Тема № 6.

Проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності

Кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності.

Відмежування викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Відмежування вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.

Відмежування вимагання від протидії законній господарській діяльності. Відмінність вимагання від насильницького грабежу та розбою. Відмінність грабежу від крадіжки. Відмежування грабежу від розбою.

Відмежування крадіжки від наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.

Відмежування крадіжки від шахрайства.

Відмежування привласнення, розтрати майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Відмежування розбою та бандитизму.

Відмежування самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва від вимагання і шахрайства.

Відмежування шахрайства від вимагання.

Відмежування шахрайства від грабежу.

Відмежування шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Відмежування шахрайства від привласнення, розтрати майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем.

Відмежування шахрайства від протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації.

Відмежування шахрайства від фіктивного підприємництва.

Відмежування шахрайства від шахрайства з фінансовими ресурсами. Розмежування злочинів проти власності та інших видів правопорушень. Шляхи вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

Семінарське (практичне) заняття є однією з найважливіших форм навчально-виховної роботи, на яких студенти вчать логічно мислити, аналізувати явища та узагальнювати факти. Семінарські (практичні) заняття привчають самостійно працювати над літературою, формувати своє відношення до предмета вивчення та свідомо відстоювати свою думку.

Їх призначення полягає у поглибленому опрацюванні теоретичного матеріалу навчальної дисципліни шляхом регулярної та планомірної роботи студентів протягом всього її вивчення. Для цього на семінарських (практичних) заняттях студенти виступають з усним і письмовим викладом учбового матеріалу на певну, задану тему.

Семінарські (практичні) заняття вимагають продуманої організації та ретельної підготовки до їх проведення. Підготовка семінарських (практичних) занять складається з:

- 1) визначення форми проведення заняття:
  - вільної форми у вигляді бесіди або виступів студентів без попереднього розподілу тематики;
  - реферативної форми, при якій заздалегідь із числа студентів призначаються доповідачі та співдоповідачі, які подають на обговорення свої реферати;
  - змішаної форми, що поєднує вільний виступ студентів та обговорення доповідей;
- 2) чіткого планування роботи семінару – визначення його тематики, змісту, методів проведення з урахуванням необхідності оцінки роботи кожного студента;
- 3) підготовки питань, які повинні не лише контролювати знання студентів, але й активізувати їх думку та визначати напрям дискусії;
- 4) організації виступів студентів.

При підготовці до семінарських (практичних) занять рекомендується: ретельно зважити зміст чергової теми занять; підібрати необхідну літературу; розробити план проведення семінару, що включає послідовний виклад у тезовій формі

основних положень теми; скласти основні, додаткові та допоміжні питання для студентів; підготувати приклади зв'язку предмета вивчення з практикою міжнародного співробітництва; розподілити студентів за прізвищами із вказівкою міри їх участі у семінарі; розподілити всі елементи заняття за часом.

Активна форма проведення семінарського (практичного) заняття має велике учбове виховне значення. Підготовка доповідей, рефератів, розв'язування задач, проведення контрольних робіт, заслуховування виступів, участь у дискусіях створюють обстановку, в якій студенту необхідно викладати свої думки чітко, ясно, логічно зв'язано, обґрунтовано, з високою мірою грамотності, досить добре оперуючи при цьому спеціальною мовою науки. У ході дискусії студенти вчаться слухати виступи своїх товаришів, порівнюючи з ними свій виступ, доповнювати свої знання, виправляти їх недоліки і відстоювати у спорах свої погляди.

Істотне значення має вступне слово викладача, його педагогічно виправданий вплив на виступи студентів, постановка питань, коректування відповідей, відповіді на питання студентів і підведення підсумків семінару, а також проведення консультацій, на яких вказуються шляхи підготовки до семінару, рекомендуються способи вивчення нормативно-правових актів, періодичної літератури, проведення творчого конспектування, розробки рефератів тощо.

У процесі занять потрібно активізувати слабших і пасивних студентів шляхом звернення до них з питанням та оцінки їх виступів, а також викликати студентів, що відволікаються від участі у семінарі.

У заключному слові необхідно підвести підсумки семінарського (практичного) заняття та оцінити виступи на ньому. При оцінці виступів студентів потрібно виходити з їх індивідуальних особливостей, звертати увагу на успіх або недоробку при підготовці матеріалу, рекомендувати питання, на які потрібно звернути увагу. На закінчення потрібно дати оцінку дискусії під час заняття та підвести підсумки спорам, що виникали.

Підсумки кожного семінарського (практичного) заняття підлягають фіксації у журналі обліку успішності академічної групи, відзначаючи відвідуваність заняття, рівень знань студентів

і ступінь їх активності. Крім того, відзначається кожна тема семінарського (практичного) заняття з короткою характеристикою його проведення та отриманих результатів.

**ПЛАН І ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ І
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»**

ТЕМА 1

Загальні засади кваліфікації злочинів

1. Поняття, стадії, види і значення кримінально-правової кваліфікації злочинів.
2. Принципи кримінально-правової кваліфікації злочинів.
3. Підстави кримінально-правової кваліфікації: поняття та види.
4. Кваліфікація злочинів за елементами і ознаками складу злочину (загальні правила кваліфікації злочинів).
5. Спеціальні правила кваліфікації злочинів.

ТЕМА 2

***Злочини проти власності: поняття, види,
їх кримінально-правова характеристика (ч. 1)***

1. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності.
2. Кримінально-правова характеристика об'єктивних ознак злочинів проти власності.
3. Річ (майно) як предмет злочинів проти власності. Його ознаки.
4. Гроші (грошові кошти) як предмет злочинів проти власності.
5. Цінні папери як предмет майнових злочинів.
6. Право на майно та дії майнового характеру як предмет вимагання (ст. 189 КК) та шахрайства (ст. 190 КК).
7. Вода, електрична та теплова енергія як предмети викрадення.

ТЕМА 2

***Злочини проти власності: поняття, види,
їх кримінально-правова характеристика (ч. 2)***

1. Кримінально-правова характеристика суб'єктивних ознак злочинів проти власності.

2. Кримінально-правова характеристика «викрадення».
3. Диференціація відповідальності за злочини проти власності.
4. Кримінальна відповідальність за злочини проти власності у зарубіжних країнах.

ТЕМА 3

Питання кваліфікації корисливих злочинів, що пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб (ч. 1)

1. Кваліфікація крадіжки. Таємність вилучення чужого майна як основна ознака крадіжки. Склад злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
2. Кваліфікація грабежу. Відкритість вилучення чужого майна як основна ознака грабежу. Склад злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
3. Кваліфікація розбою (розбій, його поняття та ознаки. Намір насильницького негайного заволодіння чужим майном як основна ознака розбою. Особливості законодавчої конструкції складу розбою. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки).
4. Кваліфікація викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Соціальна обумовленість виокремлення цього злочину з поміж інших форм викрадення. Склад злочину. Особливості предмету та способу вчинення цього злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки.

ТЕМА 3

Питання кваліфікації корисливих злочинів, що пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб (ч. 2)

1. Кваліфікація вимагання, його поняття та ознаки. Намір насильницького заволодіння чужим майном у майбутньому як основна ознака вимагання. Склад злочину. Особливості предмету вимагання та законодавчої конструкції основного складу цього злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки вимагання.

2. Кваліфікація шахрайства. Вилучення чужого майна шляхом обману чи зловживання довірою як основна ознака шахрайства. Склад злочину. Особливості предмету шахрайства. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки шахрайства.

3. Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, поняття та ознаки цих форм викрадення. Особливості суб'єкта цих злочинів. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цих злочинів.

4. Кваліфікація самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва. Склад злочину. Особливості предмету злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва.

Тести:

1. Розмір матеріальної шкоди у злочинах проти власності обраховується у:

- а) умовних одиницях, що прирівняні до іноземної валюти;
- б) розмірах прожиткового «кошика»;
- в) розмірах мінімальної заробітної платні;
- г) неоподатковуваних мінімумах доходів громадян.

2. Під проникненням у житло, інше приміщення чи сховище в якості кваліфікуючої ознаки злочинів проти власності розуміється:

а) незаконне вторгнення до них у будь-який спосіб, який дає змогу винній особі викрасти майно без входу до житла, іншого приміщення чи сховища;

б) вторгнення до них із застосуванням засобів подолання перешкод або без їх використання;

в) незаконне вторгнення до них будь-яким способом з метою вилучення;

г) проникнення до них із застосуванням засобів подолання перешкод.

3. Що є предметом крадіжки (ст. 185 КК України)?

- а) лише право на майно;

- б) лише чуже майно;
- в) лише дії майнового характеру;
- г) чуже майно, право на майно або дії майнового характеру.

4. Таємний спосіб викрадення чужого майна (ст. 185 КК України «Крадіжка») має місце коли:

а) викрадення відбувається у присутності потерпілої особи, та будь-яких інших осіб, непомітно для них, але суб'єкт переконаний, що його дії є явними та відкритими;

б) викрадення відбувається у відсутності потерпілої особи, або у присутності третіх осіб і помітно для них, що усвідомлюється суб'єктом;

в) викрадення відбувається у присутності потерпілої особи і помітно для неї, що усвідомлюється суб'єктом;

г) викрадення відбувається у присутності потерпілої особи за умови, що винна особа не знає про це чи вважає, що робить це непомітно для неї.

5. Стаття 186 КК України «Грабіж» не містить кваліфікуючу ознаку:

- а) вчинений повторно;
- б) вчинений за попередньою змовою групою осіб;
- в) поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище;
- г) поєднаний із застосуванням зброї.

6. Грабіж (ст. 186 КК України) з об'єктивної сторони виражається у:

а) викраденні чужого майна, тобто вилученні його в присутності осіб, які усвідомлюють те, що вчиняється;

б) відкритому викраденні будь-якого майна, тобто оберненні його в присутності певних осіб, які усвідомлюють те, що вчиняється;

в) відкритому викраденні чужого майна, тобто вилученні його в присутності власника або інших осіб, які усвідомлюють те, що вчиняється злочин;

г) викраденні майна, тобто вилученні його в присутності власника, який усвідомлює те, що вчиняється злочин.

7. Повторність розбою відповідно до ч. 2 ст. 187 КК України має місце у разі вчинення таких злочинів:

- а) лише розбій;
- б) розбій та насильницький грабіж;
- в) розбій, насильницький грабіж та бандитизм;
- г) розбій та бандитизм.

8. Об'єктивна сторона розбою (ст. 187 КК України) полягає у:

а) нападі з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

б) нападі, поєднаному з заволодінням чужим майном, що супроводжувався насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

в) нападі з метою заволодіння майном, поєднаному із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу;

г) нападі з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства.

9. «Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання» ст. 188-1 КК України віднесено законом до:

- а) злочинів проти громадського порядку та моральності;
- б) злочинів проти громадської безпеки;
- в) злочинів проти власності;
- г) злочинів проти безпеки виробництва.

10. Кримінальна відповідальність за викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання настає, якщо:

- а) це вчинено неодноразово;
- б) винний протягом року притягався до адміністративної відповідальності за такі ж дії;
- в) такими діями завдано значної шкоди;

г) це потягло перебої в енергопостачанні інших споживачів.

11. Службова особа як суб'єкт у складі злочину, передбаченому ст. 189 КК України «Вимагання», є:

- а) ознакою основного складу злочину;
- б) кваліфікуючою ознакою;
- в) особливо кваліфікуючою ознакою;
- г) не має кваліфікуючого значення.

12. Стаття 190 КК України містить таке визначення шахрайства:

- а) заволодіння чужим майном шляхом обману або зловживання довірою;
- б) спричинення майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою;
- в) заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману або зловживання довірою;
- г) заволодіння правом на майно шляхом обману або зловживання довірою.

13. Стаття 190 КК України «Шахрайство» не містить кваліфікуючої ознаки:

- а) вчинене за попередньою змовою групою осіб;
- б) вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислюваних машин;
- в) вчинене у великих розмірах;
- г) вчинене шляхом несанкціонованого втручання в роботу електронно-обчислюваних машин,

14. Службова особа може бути суб'єктом злочину, передбаченого статтею 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» КК України за частинами:

- а) лише першою;
- б) першою та другою;
- в) лише другою;
- г) за всіма частинами, крім частини 1.

15. Основним безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 197-1 «Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво» КК України є:

- а) встановлений законодавством порядок будівництва на земельних ділянках будівель та споруд;
- б) право на майно або дії майнового характеру;
- в) право власності на землю;
- г) чуже майно.

ТЕМА 4

Корисливі злочини, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб та їх види (ч. 1)

1. Кваліфікація заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Склад злочину. Потерпілий від злочину. Способи вчинення злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки.

2. Кваліфікація незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

3. Кваліфікація придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Тести:

1. Безпосереднім об'єктом заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України) є:

- а) право власності та/або зобов'язальні відносини власності;
- б) відносини власності в галузі розпоряджання чужим майном;
- в) майно, що належить власнику, а також відносини, які впливають з різного роду договорів і зобов'язань;
- г) відносини власності в галузі використання майна, що належить власнику, а також відносини, які впливають з різного роду договорів і зобов'язань, внаслідок яких власник мав би отримати дохід (прибуток); відносини з формування фондів власності.

2. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою може виявлятися в таких формах:

а) використання чужого майна (розпорядження); ухилення від сплати податків; обертання на власну користь грошових коштів;

б) незаконне розпорядження чужим майном; обертання на власну користь чужого майна;

в) незаконне використання чужого майна (незаконне користування); ухилення від сплати митних платежів; обертання на власну користь грошових коштів, які на підставі тих або інших договорів і зобов'язань мають надійти на користь власника

г) незаконне використання чужого майна; ухилення від сплати обов'язкових платежів; обертання на власну користь грошових коштів, які на підставі тих або інших договорів і зобов'язань мають надійти до фондів власності і на користь власника.

3. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою вчинюється такими способами:

а) шляхом підроблення документів або зловживання довірою;

б) шляхом обману або зловживання довірою;

в) шляхом обертання на свою користь чужого майна;

г) шляхом користування чужим майном.

4. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою є злочином:

а) з формальним складом;

б) з усіченим складом;

в) з матеріальним складом;

г) склад цього злочину залежить від форми діяння.

5. Незаконне використання чужого майна, як форма заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України) полягає в:

а) оплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника, в результаті чого потерпіла сторона зазнає майнової шкоди у вигляді прямих збитків (витрати);

б) протиправному використанні чужого майна власника для отримання майнової вигоди;

в) протиправному безоплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника, в результаті чого потерпіла сторона зазнає майнової шкоди у формі прямих збитків (витрат), а також упущеної вигоди;

г) безоплатному використанні майна власника для отримання майнової вигоди.

6. Суб'єктом злочину «Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою» є:

а) фізична, осудна особа, яка досягла 14-річного віку;

б) фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку;

в) апатрид або іноземець;

г) службова особа (спеціальний суб'єкт).

7. Предметом привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї, може бути:

а) будь-яке майно, що було знайдено або випадково опинилося у особи, а також скарб;

б) чуже майно, яке було знайдено або випадково опинилося у особи;

в) знайдене чи таке, що випадково опинилося у неї, чуже майно або скарб, які мають особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність;

г) будь-яке чуже майно.

8. Привласнення чужого майна, що випадково опинилося у особи, полягає у тому, що:

а) особа обертає майно на свою користь всупереч волі власника;

б) чуже майно випадково переходить до її володіння;

- в) майно завдяки її діям переходить до її власності;
- г) майно вилучається із фонду власника безоплатно.

9. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї – це злочин:

- а) з формальним складом;
- б) з матеріальним складом;
- в) з усіченим складом;
- г) склад цього злочину залежить від правового статусу майна (історична, наукова, художня, культурна цінність чи скарб).

10. Ознаками суб'єктивної сторони «Незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї» (ст. 193 КК України) є:

- а) вчинення з корисливих мотивів;
- б) в інших особистих інтересах;
- в) вчинення в інтересах інших осіб;
- г) правильна відповідь – 2 і 3.

11. Отримання майна, завідомо здобутого злочинним шляхом, полягає у:

- а) здобутті такого майна в будь-яких формах: прийняті в спадщину, дарунок, запозиченні тощо;
- б) виготовленні майна (предметів), щодо якого встановлена спеціальна заборона – виготовлення чи ремонт вогнепальної зброї, вибухонебезпечних речовин тощо;
- в) в заволодінні таким майном у будь-яких формах, зокрема шляхом його придбання; зберігання чи збуту;
- г) тимчасовому знаходженні майна у володінні особи або у певному місці (сховищі).

12. Придбання, отримання, збут чи зберігання майна, здобутого злочинним шляхом, має бути:

- а) обіцяним, тобто мати місце до вчинення злочину або в момент його вчинення і перебувати з ним у причинному зв'язку;

б) систематичним тобто, коли особа, яка вчиняє злочин, має підстави розраховувати, що майно, здобуте нею злочинним шляхом, у цьому випадку, як і раніше, буде придбане або буде прийняте на зберігання;

в) з ознаками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;

г) заздалегідь не обіцяним, тобто вказані дії, вчинені вже після факту вчинення злочину, не перебувають із ним у причинному зв'язку.

13. «Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом» ст. 198 КК України віднесено законом до:

а) злочинів проти громадського порядку та моральності;

б) злочинів у сфері господарської діяльності;

в) злочинів проти власності;

г) злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

14. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом – це злочин:

а) з формальним складом;

б) з матеріальним складом;

в) з усіченим складом;

г) склад цього злочину залежить від форми діяння.

15. Злочин, передбачений статтею 198 КК України «Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом» є:

а) злочином невеликої тяжкості;

б) злочином середньої тяжкості;

в) тяжким злочином;

г) особливо тяжким злочином.

ТЕМА 4

Корисливі злочини, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб та їх види (ч. 2)

Теми рефератів:

1. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї, його поняття та ознаки.

2. Кримінальна відповідальність за корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак розкрадання та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання та від його відбування.

3. Кримінально-правова характеристика придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом.

Тести:

1. Безпосереднім об'єктом заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою є:

- а) відносини власності;
- б) відносини власності в галузі розпорядження чужим майном;
- в) майно, що належить власнику, а також відносини, які впливають з різного роду договорів і зобов'язань;
- г) відносини власності в частині використання майна, що належить власнику, а також відносини, які впливають з різного роду договорів і зобов'язань, внаслідок яких власник мав би отримати дохід (прибуток); відносини з формування фондів власності.

2. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою може виявлятися в таких формах:

- а) використання чужого майна (розпорядження); ухилення від сплати податків; обертання на власну користь грошових коштів;
- б) незаконне розпорядження чужим майном; обертання на власну користь чужого майна;
- в) незаконне використання чужого майна (незаконне користування); ухилення від сплати митних платежів; обертання

на власну користь грошових коштів, які на підставі тих або інших договорів і зобов'язань мають надійти на користь власника;

г) незаконне використання чужого майна; ухилення від сплати обов'язкових платежів; обертання на власну користь грошових коштів, які на підставі тих або інших договорів і зобов'язань мають надійти до фондів власності і на користь власника.

3. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою вчинюється такими способами:

а) шляхом підроблення документів або зловживання довірою;

б) шляхом обману або зловживання довірою;

в) шляхом обертання на свою користь чужого майна шляхом обману;

г) шляхом користування чужим майном.

4. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою є злочином:

а) з формальним складом;

б) з усіченим складом;

в) з матеріальним складом;

г) склад цього злочину залежить від форми діяння.

5. Незаконне використання чужого майна, як форма заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою полягає в:

а) оплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника;

б) протиправному використанні чужого майна власника для отримання майнового зиску;

в) протиправному безоплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника для отримання майнових вигод;

г) безоплатному використанні майна власника для отримання майнового зиску.

6. Суб'єктом злочину «Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою» є:

- а) будь-яка особа, яка не є посадовою;
- б) особа, яка має ознаки загального суб'єкта;
- в) будь-яка особа;
- г) службова особа (спеціальний суб'єкт).

7. Предметом привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї, може бути:

- а) будь-яке майно, що було знайдено або випадково опинилося у особи, а також скарб;
- б) чуже майно, яке було знайдено або випадково опинилося у особи;
- в) знайдене чи таке, що випадково опинилося у неї, чуже майно або скарб, які мають особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність;
- г) будь-яке чуже майно.

8. Привласнення чужого майна, що випадково опинилося у особи, полягає у тому, що:

- а) особа обертає майно на свою користь всупереч волі власника;
- б) чуже майно випадково переходить до її володіння;
- в) майно завдяки її діям переходить до її власності;
- г) майно вилучається із фонду власника безоплатно.

9. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї – це злочин:

- а) з формальним складом;
- б) з матеріальним складом;
- в) з усіченим складом;
- г) склад цього злочину залежить від правового статусу майна (історична, наукова, художня, культурна цінність чи скарб).

10. Отримання майна, завідомо здобутого злочинним шляхом, полягає у:

а) здобутті такого майна в будь-яких формах: прийняті в дарунок, запозиченні тощо;

б) виготовленні майна (предметів), щодо якого встановлена спеціальна заборона – виготовлення чи ремонт вогнепальної зброї, вибухонебезпечних речовин тощо;

в) в заволодінні таким майном у будь-яких формах, зокрема шляхом його придбання; зберігання чи збуту;

г) тимчасовому знаходженні майна у володінні особи або у певному місці (сховищі).

11. Придбання, отримання, збут чи зберігання майна, здобутого злочинним шляхом, має бути:

а) обіцяним, тобто мати місце до вчинення злочину або в момент його вчинення і перебувати з ним у причинному зв'язку;

б) систематичним тобто, коли особа, яка вчиняє злочин, має підстави розраховувати, що майно, здобуте нею злочинним шляхом, у цьому випадку, як і раніше, буде придбане або буде прийняте на зберігання;

в) з ознаками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;

г) заздалегідь не обіцяним, тобто вказані дії, вчинені вже після факту вчинення злочину, не перебувають із ним у причинному зв'язку.

ТЕМА 5

Актуальні питання кваліфікації некорисливих злочинів проти власності (ч. 1)

1. Кваліфікація умисного знищення або пошкодження майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

2. Кваліфіковані види умисного знищення або пошкодження майна.

3. Кваліфікація умисного пошкодження об'єктів електроенергетики. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

4. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки умисного пошкодження об'єктів електроенергетики.

Тести:

1. Суб'єктом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 194 КК України «Умисне знищення або пошкодження майна», може бути:

- а) фізична, осудна особа, яка досягла 14-річного віку;
- б) особа, якій майно було ввірене або знаходилося у її віданні;
- в) фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку;
- г) будь-яка особа.

2. Щодо загибелі людей як кваліфікуючої ознаки умисного знищення або пошкодження майна (ч. 2 ст. 194 КК України) має бути встановлено:

- а) лише необережна форма вини;
- б) прямий або непрямий умисел;
- в) лише прямий умисел;
- г) будь-яка форма вини.

3. Шкода вважається заподіяною у великих розмірах як ознака злочину, передбаченого ч. 1 ст. 194 КК України «Умисне знищення або пошкодження майна», якщо вона є:

- а) поняттям оціночним, яке уточнюється у кожному конкретному випадку з урахуванням матеріального становища потерпілого;
- б) в 50 або більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;
- в) в 100 або більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;
- г) в 250 або більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

4. Соціальний зміст суспільно небезпечних наслідків злочину, що передбачений ч.1 ст. 194 КК України «Умисне знищення або пошкодження майна», визначається як:

- а) спричинення майнової шкоди;
- б) істотне обмеження або неможливість використання майна за своїм призначенням;
- в) умисне спричинення майнової шкоди та через необережність загибелі людей;
- г) спричинення майнової шкоди у великому розмірі;

5. Загальнонебезпечний спосіб є кваліфікуючою ознакою, що міститься у статті КК України:

- а) «Необережне знищення або пошкодження майна»;
- б) «Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання»;
- в) «Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики»;
- г) «Розбій».

6. Суб'єктом злочину, передбаченого ст. 194-1 КК України «Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики», може бути:

- а) фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку;
- б) будь-яка особа;
- в) фізична, осудна особа, яка досягла 14-річного віку;
- г) особа, якій майно було ввірене або знаходилося у її віданні.

ТЕМА 5

Актуальні питання кваліфікації некорисливих злочинів проти власності (ч. 2)

1. Кваліфікація погрози знищення майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

2. Кваліфікація необережного знищення або пошкодження майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

3. Кваліфікація порушення обов'язків щодо охорони майна. Склад злочину. Предмет злочину. Момент закінчення.

Тести:

1. Диспозиція ст. 195 КК України «Погроза знищення майна» викладена законодавцем таким чином:

а) погроза знищення чужого майна шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, якщо були реальні підстави побоюватися здійснення цієї погрози;

б) погроза знищення чужого майна;

в) погроза знищення чужого майна, поєднана із погрозою застосування насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого;

г) погроза знищення чужого майна у великих розмірах.

2. Кримінальна відповідальність за застосування ст. 195 КК України «Погроза знищення майна» настає, коли суб'єкт злочину погрожує знищити:

а) майно шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, якщо були реальні підстави побоюватися здійснення такої погрози;

б) майно у великих розмірах;

в) майно у великому чи особливо великому розмірі незалежно від способу його знищення;

г) лише нерухоме майно, якщо були реальні підстави побоюватися здійснення такої погрози.

3. Злочин, передбачений ст. 195 КК України «Погроза знищення майна» вважається закінченим із моменту:

а) здійснення погрози, за наявності реальних підстав побоюватися її виконання;

б) знищення майна;

в) спричинення матеріальної шкоди у великих розмірах;

г) здійснення дій, безпосередньо спрямованих на знищення майна.

4. Кримінальна відповідальність за ст. 196 КК України «Необережне знищення або пошкодження майна» може настати лише за наявності наслідку у виді:

- а) істотної майнової шкоди;
- б) майнової шкоди у великому розмірі;
- в) тяжких тілесних ушкоджень або загибелі людей;
- г) майнової шкоди в особливо великому розмірі;

5. Предметом злочину, передбаченого ст. 196 КК України «Необережне знищення або пошкодження майна», може бути:

- а) будь-яке чуже для винного майно;
- б) майно та право на майно;
- в) дії майнового характеру;
- г) як рухоме майно, так і нерухоме майно, що перебувало під охороною винної особи.

6. Суб'єктом злочину, передбаченого ст. 196 КК України «Необережне знищення або пошкодження майна», може бути:

- а) фізична, осудна особа, яка досягла 16-річного віку;
- б) фізична, осудна особа, яка досягла 14-річного віку;
- в) особа, якій майно було ввірене або знаходилося у її віданні;
- г) особа, якій було доручено зберігання чи охорона чужого майна.

7. Злочин, передбачений ст. 197 КК України «Порушення обов'язків щодо охорони майна», викладений законодавцем таким чином:

- а) порушення обов'язків щодо охорони майна, якщо це заподіяло істотну шкоду;
- б) невиконання або неналежне виконання особою, якій доручено зберігання чи охорона чужого майна, своїх обов'язків, якщо це спричинило тяжкі наслідки для власника майна;
- в) порушення обов'язків щодо охорони майна, якщо це спричинило втрату майна у великих розмірах;

г) невиконання або неналежне виконання особою, якій доручено зберігання чи охорона чужого майна, своїх обов'язків, якщо це спричинило тяжкі наслідки.

8. Предметом злочину, передбаченого ст. 197 КК України «Порушення обов'язків щодо охорони майна», може бути:

- а) чуже майно, яке передано власником іншій особі на зберігання чи під охорону;
- б) майно та права на майно;
- в) відносини власності з приводу охорони майна;
- г) майно, право на майно, а також дії майнового характеру.

9. Стаття 197 КК України «Порушення обов'язків щодо охорони майна» містить вказівку на такий суб'єкт:

- а) службова особа;
- б) особа, якій доручено охорона майна;
- в) особа, якій доручено зберігання або охорона майна;
- г) особа, якій доручено охорона, зберігання або розподіл майна.

ТЕМА 6

Проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності (ч. 1)

1. Відмежування крадіжки від шахрайства.
2. Відмежування крадіжки від наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.
3. Відмінність грабежу від крадіжки.
4. Відмежування грабежу від розбою.
5. Відмежування розбою від бандитизму.
6. Відмежування викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
7. Відмежування вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.
8. Відмежування вимагання від протидії законній господарській діяльності.

9. Відмінність вимагання від насильницького грабежу та розбою.

10. Відмежування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

11. Відмежування самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва від вимагання і шахрайства.

ТЕМА 6. Проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності (ч. 2)

1. Відмежування шахрайства від вимагання.

2. Відмежування шахрайства від грабежу.

3. Відмежування шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

4. Відмежування шахрайства від привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

5. Відмежування шахрайства від протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації.

6. Відмежування шахрайства від фіктивного підприємництва.

7. Відмежування шахрайства від шахрайства з фінансовими ресурсами.

8. Кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності.

9. Розмежування злочинів проти власності та інших видів правопорушень.

10. Шляхи вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності.

МЕТОДИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.06.1993 р. № 161, навчальний процес у вищих навчальних закладах – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньому або кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти.

Навчальний процес організується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки. Навчальний процес у вищих навчальних закладах здійснюється у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше $1/3$ та не більше $2/3$ загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, письмові консультації тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студента

рекомендуються міжнародно-правові акти та вітчизняні нормативно-правові акти, а також відповідна наукова фахова монографічна та періодична література.

Самостійна робота студентів над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці навчального закладу та інших бібліотеках, навчальних класах, кабінетах, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах.

При організації самостійної роботи студентів важливу роль відіграє консультаційна робота, особливо зі складних тем. Не менш важливою є самостійна робота студента з підготовки до практичних занять.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

ТЕМА 1

Загальні засади кваліфікації злочинів

1. Поняття, види та принципи кваліфікації злочинів.
2. Підстави кримінально-правової кваліфікації злочинів:
  - а) суспільно небезпечне діяння як фактична підстава кваліфікації;
  - б) склад злочину – нормативно-правова (юридична) підстава кваліфікації злочинів.
3. Елементи і ознаки складу злочину, їх види і значення для кваліфікації злочинів.
4. Етапи кваліфікації злочинів.

ТЕМА 2

Злочини проти власності: поняття, види, їх кримінально-правова характеристика

1. Становлення системи кримінально-правової охорони власності в Україні.
2. Злочини проти власності як предмет кримінально-правових досліджень.
3. Кримінально-правова політика щодо охорони власності.
4. Категорія «розкрадання» в науці кримінального права.

Задача № 1

К. проломив сокирою стіну гаража, в якому зберігалися речі потерпілого М., і викрав з нього майно на загальну суму 875 грн. Пізніше цього ж дня К. знову проник у зазначений гараж звідки викрав майно М. на суму 117 грн. Органами досудового розслідування встановлено, що гараж є ізольованим приміщенням та знаходиться на території приватного домоволодіння К.В. – матері К., з якою він постійно проживав.

Кваліфікуйте дії К.

Варіант: К. проник до гаража, відкривши його ключами, які йому для цього надала К.В.

Задача № 2

К. з метою викрадення проник у квартиру Б. і почав складати в пакет належне потерпілому майно. Так як спрацювала сигналізація на місце події виїхали співробітники поліції і виявили К., який вже збирався покинути квартиру. Щоб уникнути затримання К., вибивши вікно, вистрибнув через нього і в процесі втечі викинув пакет з викраденим майном на орієнтовну суму 2500 грн. в річку. Кваліфікуйте дії К.

Варіант: К. втік, не викинувши викрадене майно.

Задача № 3

Д., П. і Б. з метою таємного викрадення в нічний час приїхали до домоволодіння потерпілої З. Згідно з розподілом ролей під час вчинення злочину П. залишився насторожі біля автомобіля, а Б. і Д., заблокувавши вхідні двері будинку, проникли у підвал, звідки почали виносити по одному до автомобіля бідони з медом. Коли виходили з підвалу з останнім бідonom, їх у вікно побачила потерпіла З. Зрозумівши, що їх видно, Д. і Б. кинули свою ношу і разом з вже викраденим майном на загальну суму 1920 грн. покинули місце події. Про те, що їх виявила З., Д. і Б. П. не сказали. Дайте кримінально-правову оцінку діям Д., П. і Б.

Варіант: П. на місці події теж зрозумів, що Д. і Б. виявлено.

Варіант: З. виявила б співучасників вже поза межами свого домоволодіння.

Задача № 4

Ш. і К. фактично проживали однією сім'єю у квартирі, що належить на праві власності К., але не перебували у шлюбі. При цьому Ш. був зареєстрований у вказаному помешканні. Після сварки, К. відібрала ключі від квартири у Ш., закрила її та поїхала до знайомих. Так як Ш. не мав грошей, він через вікно проник в квартиру К. і виніс з неї телевізор вартістю 1300 грн., який К. придбала за власні кошти, мікрохвильову піч вартістю 1350 грн., подаровану К. батьком, та приставку DVD вартістю 2000 грн., яку Ш. і К. придбали сумісно. Всі вказані речі Ш. продав незнайомому за півціни.

Кваліфікуйте дії Ш.

ТЕМА 3

Питання кваліфікації корисливих злочинів, що пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб

1. Грабіж як форма розкрадання. Його відмінність від крадіжки.
2. Розбій і вимагання як найбільш суспільно небезпечні види злочинів проти власності.
3. Основні ознаки шахрайства.
4. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Задача № 1

З. разом зі своєю знайомою М. прийшли до квартири її подруги Л., де збиралися розпивати спиртні напої. З., побачивши під ліжком автомагнітолу, запропонував М. викрасти її, але вона категорично відмовилася і присоромила його. Незважаючи на це, З. в присутності М., яка ніяким чином не реагувала на його дії, все ж викрав вказану автомагнітолу. Кваліфікуйте дії З. Дайте кримінально-правову оцінку поведінці М. Яким чином потрібно було б розв'язати поставлені завдання, при умові, що М. намагалася б перешкодити З. у викраденні?

Задача № 2

О., прийшовши додому до потерпілої В., представився сантехніком і попросив впустити його в квартиру з метою перевірки водопровідної системи. Ввійшовши до помешкання він почав оглядати водопровідні труби в ванній кімнаті, а потім сказав, що для перевірки потрібно, щоб сусіди зверху включили воду. Коли потерпіла пішла до сусідів, О. викрав гроші з серванта і втік.

Кваліфікуйте дії О.

Задача № 3

П. отримав лист, в якому повідомлялося, що він став переможцем лотереї і має отримати, зображений на вкладеній картці, спортивний кабріолет. Але для того, щоб одержати свій виграш П. повинен сплатити суму в 300 грн. на вказаний рахунок, яка необхідна для покриття адміністративних формальностей і

доставки, а чек надіслати на зазначену в листі адресу. П. виконав всі інструкції. Через декілька днів він поштою одержав вісім сантиметрову дитячу машинку, точно таку ж яка була зображена на картинці з попереднього листа і коштує в будь-якому дитячому магазині 10 грн.

Оцініть ситуацію з точки зору кримінального права.

Задача № 4

Коли І. і Г. знаходячись в квартирі С., у них виник умисел на заволодіння майном господині. З даною ціллю Г. взяв кухонний ніж, сів поряд з С., закрив їй рукою рот і наказав мовчати. В цей час І. оглядав кімнати з метою виявлення цінних речей. Коли він побачив, що Г. погрожує С. ножем, то наказав йому не робити цього, а ніж викинути. Але Г. не відреагував на це і поки Г. був у іншій кімнаті порізав С. пальці на руці, погрожуючи при цьому вбити її, якщо та буде опиратися.

Кваліфікуйте дії І. і Г.

ТЕМА 4

Корисливі злочини, не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб та їх види

1. Загальна характеристика корисливих злочинів проти власності, не пов'язаних з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб.

2. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Відмінність від шахрайства.

3. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.

4. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом.

Задача № 1

Ж., маючи намір викрасти виручку місцевого цілодобового магазину, взяв ніж і, ввірвавшись до приміщення, став погрожувати ним продавцю, вимагаючи гроші, які знаходилися у замкненому касовому апараті. Злякавшись погроз, продавець і присутні покупці вибігли з магазину. А Ж., не зумівши дістатись

до грошей, забрав з прилавку товар на загальну суму 450 грн. і пішов додому.

Кваліфікуйте дії Ж.

Задача № 2

Р., будучи програмістом на автомобілебудівному заводі, з мотивів помсти керівництву підприємства умисно зіпсував програмне забезпечення, що забезпечувало технологічне функціонування автоматичної системи подачі механічних вузлів на конвеєр. В результаті пройшов збій в роботі заводу, що спричинив матеріальну шкоду в 1 млн. грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Р.

Задача № 3

П. в нічний час проник в двір домоволодіння потерпілого Р. з метою викрасти його мотоцикл. Але довести злочин до кінця він не зміг, оскільки мотоцикл не завівся з-за несправності. Перекуривши за межами домоволодіння, П. вирішив знову повернутися і, проникши цього разу до самого будинку, викрав звідти майно потерпілого.

Кваліфікуйте дії П.

Варіант: П. мав намір викрасти будь-яке цінне майно і після невдачі з мотоциклом відразу ж викрав інше майно потерпілого.

Задача № 4

П., Р. і К. мали намір викрасти з приміщення складу електротехніки партію мобільних телефонів, про що завідомо домовились, спланувавши посягання. В день поставки товару співучасники знаходилися неподалік від самого складу і скориставшись неуважністю водія-постачальника, діючи «по ситуації», заволоділи транспортним засобом, в якому знаходилися телефони і зникли в невідомому напрямку. Згодом П. злякавшись відповідальності, не повідомляючи своїх спільників, поїхав і втопив вказаний автомобіль з телефонами у місцевій річці.

Дайте кримінально-правову оцінку діям П., Р. і К.

ТЕМА 5. Актуальні питання кваліфікації некорисливих злочинів проти власності

1. Знищення або пошкодження майна як кримінально каране діяння. Співвідношення складів злочинів передбачених ст. ст. 194, 196.
2. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики.
3. Погроза знищення майна як окремих склад злочину і як ознака об'єктивної сторони інших складів злочинів.
4. Порухення обов'язків щодо охорони майна.

Задача № 1

Т. заволодівши транспортним засобом і діставшись на ньому до потрібного місця, вивіз автомобіль на берег озера і, обливши бензином, підпалив, що привело до його знищення.

Кваліфікуйте дії Т.

Задача № 2

З., будучи службовою особою підприємства ЗАТ «Автосервіс», користуючись своїм службовим становищем, підробив фінансові документи, в результаті чого заволодів 10000 грн. За одержані кошти З. придбав у Л. і Д. автомобіль, знаючи, що той був ними викрадений у місцевого підприємця. Розібравши куплений автомобіль на запчастини, він реалізував їх в іншому населеному пункті, виручивши від проведеної операції 30000 грн. Після цього, знову підробивши фінансові документи, повернув на рахунок ЗАТ «Автосервіс» 10000 грн.

Кваліфікуйте дії З.

Варіант: З. не повернув вилучені у ЗАТ «Автосервіс» кошти.

Задача № 3

В., Л. і Б., маючи намір заволодіти матеріальними цінностями Я., пішли за ним по міському парку. Підійшовши до потерпілого в погано освітленій частині парку В. запропонував Я. віддати все, що в нього є, погрожуючи в іншому разі побити його. Я. злякався і почав тікати від зловмисників. Наздогнавши Я., В., Л. і Б. з ціллю подавити спротив, почали його бити, заподіявши тяжкі тілесні ушкодження. У непритомного Я. злочинці відібрали гаманець, телефон і зняли з нього куртку. Внаслідок нанесених ушкоджень Я. через неділю помер в лікарні.

Кваліфікуйте дії В., Л. і Б.

Задача № 4

Потерпіла Н. на період ремонту в кімнаті винесла з неї майно на балкон. Побачивши це, сусід потерпілої з верхнього поверху К., маючи намір заволодіти речами, які знаходилися на вказаному балконі, взяв мотузку з петлею на кінці і за допомогою неї викрав майно Н.

Кваліфікуйте дії К.

ТЕМА 6. Проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності

1. Кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності.
2. Відмінність розбою від насильницького грабежу і бандитизму.
3. Шахрайство. Поняття, характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.
4. Відмежування вимагання, поєданого з насильством від розбою та грабежу.

Задача № 1

О 23-й год. 16-річні Ш., Б., Т. і Г., одягнувши на обличчя чорні маски, виламали вхідні двері і вдерлися до приватного будинку, в якому проживала сім'я Д. Злочинці зв'язали Д. та її двох неповнолітніх дітей, наносили їм удари кулаками й ногами, приставляли до їх ший ножі, змушуючи Д. вказати місце, в якому зберігалися гроші. Під примусом Д. вказала схованку, в якій зберігалися належні її родині 12800 доларів США. Потерпілим було заподіяно легкі тілесні ушкодження, які спричинили короткочасний розлад здоров'я.

Вчинити злочин Г. запропонував 15-тирічний С., після чого Г. було розроблено план нападу і залучено Ш., Б., Т., з якими він тренувався в одному спортзалі. Після нападу С. отримав від Глібова 500 доларів США.

Кваліфікуйте вчинене. Визначте, чи є підстави вважати злочин вчиненим організованою групою? Чи підлягає С. відповідальності за придбання майна, здобутого злочинним шляхом?

Задача № 2

Ч. і Б. відвідали пенсіонера Г., представившись йому співробітниками благодійної організації, за дорученням якої вони надають допомогу літнім громадянам. Певний час вони допомагали Г. у веденні хатнього господарства, здійснювали дрібні побутові послуги. Одного разу Г. попросив Ч. і Б. придбати картоплю для запасу на зиму, передавши їм для цього 1200 грн. Отримані гроші Ч. і Б. розділили між собою й привласнили. Як кваліфікувати вчинене?

Розкрийте зміст кваліфікуючої ознаки «завдання значної шкоди потерпілому». Чи може вона застосовуватися в цьому випадку?

Задача № 3

Мешканець одного з районних центрів С. відвідував помешкання літніх жителів сіл району. Видаючи себе за контролера компанії «Обленерго», він здійснював перевірку технічного стану електролічильників, встановлених у цих помешканнях. Здійснивши перевірку, він повідомляв про начебто виявлені ним несправності приладів і вимагав від громадян гроші за майбутній ремонт. Отримавши гроші, він виписував квитанцію на бланках, які виготовив за допомогою комп'ютера. Таким чином 23.06.19 р. він заволодів грошима у сумі 300 грн., що належали М., 30.06.18 р. отримав 615 грн. від П., а 03.07.18 р. – 755 грн. від Т. Гроші він використав на власні потреби.

Кваліфікуйте вчинене С. Чи зміниться кримінально-правова оцінка його діянь, якщо вчиняючи їх, С. дійсно працював інспектором енергокомпанії?

Задача № 4

21 червня приблизно о 1-й годині С. за попередньою змовою із М. розбили шибку у вікні приватного будинку, через отвір наставили обріз мисливської рушниці на господарів (подружжя Д-ків), почали вимагати віддати всі наявні в домі гроші. Господарі відповіли, що грошей немає, і запропонували забрати з подвір'я всю живність. Однак злочинці, почувши сторонні звуки та боячись бути затриманими, з місця події зникли. Кваліфікуйте вчинене.

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ТА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАЛІФІКАЦІЯ МАЙНОВИХ ЗЛОЧИНІВ»

Програмові вимоги до складання іспиту

1. Поняття, стадії, види, принципи і значення кримінально-правової кваліфікації злочинів.
2. Підстави кримінально-правової кваліфікації, поняття та види.
3. Кваліфікація злочинів за елементами і ознаками складу злочину (загальні правила кваліфікації злочинів).
4. Кваліфікація злочинів з урахуванням об'єкта злочину.
5. Кваліфікація злочинів за ознаками об'єктивної сторони злочину.
6. Кваліфікація злочинів за ознаками суб'єктивної сторони злочину.
7. Кваліфікація злочинів за ознаками суб'єкта злочину.
8. Спеціальні правила кваліфікації злочинів.
9. Кримінально-правова кваліфікація з урахуванням стадій вчинення злочину.
10. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.
11. Відмежування викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
12. Відмежування вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.
13. Відмежування вимагання від протидії законній господарській діяльності.
14. Відмежування грабежу від розбою.
15. Відмежування крадіжки від наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.
16. Відмежування крадіжки від шахрайства.
17. Відмежування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

18. Відмежування розбою та бандитизму.

19. Відмежування самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва від вимагання і шахрайства.

20. Відмежування шахрайства від вимагання.

21. Відмежування шахрайства від грабежу.

22. Відмежування шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

23. Відмежування шахрайства від привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

24. Відмежування шахрайства від протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації.

25. Відмежування шахрайства від фіктивного підприємництва.

26. Відмежування шахрайства від шахрайства з фінансовими ресурсами.

27. Диференціація відповідальності за злочини проти власності.

28. Кваліфікація викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання.

29. Кваліфікація вимагання. Кваліфікація грабежу.

30. Кваліфікація заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

31. Кваліфікація злочинів за елементами і ознаками складу злочину (загальні правила кваліфікації злочинів).

32. Кваліфікація крадіжки.

33. Кваліфікація незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.

34. Кваліфікація необережного знищення або пошкодження майна.

35. Кваліфікація погрози знищення майна.

36. Кваліфікація порушення обов'язків щодо охорони майна.

37. Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

38. Кваліфікація придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом.

39. Кваліфікація розбою.

40. Кваліфікація самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва.
41. Кваліфікація умисного знищення або пошкодження майна.
42. Кваліфікація умисного пошкодження об'єктів електроенергетики.
43. Кваліфікація шахрайства.
44. Кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності.
45. Кримінальна відповідальність за злочини проти власності у зарубіжних країнах.
46. Кримінально-правова характеристика «викрадення».
47. Кримінально-правова характеристика об'єктивних ознак злочинів проти власності.
48. Кримінально-правова характеристика суб'єктивних ознак злочинів проти власності.
49. Підстави кримінально-правової кваліфікації: поняття та види.
50. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності.
51. Поняття, стадії, види і значення кримінально-правової кваліфікації злочинів.
52. Предмет складів злочинів проти власності.
53. Принципи кримінально-правової кваліфікації злочинів.
54. Розмежування злочинів проти власності та інших видів правопорушень.
55. Розмежування насильницького грабежу і розбою з вимаганням.
56. Спеціальні правила кваліфікації злочинів.
57. Шляхи вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності.

Завдання для проведення семестрових контрольних робіт

Варіант 1

1. Відмежування викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
2. Кваліфікація крадіжки.
3. Кримінально-правова характеристика «викрадення».

Варіант 2

1. Відмежування вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.
2. Кваліфікація шахрайства.
3. Кримінальна відповідальність за злочини проти власності у зарубіжних країнах.

Варіант 3

1. Відмежування вимагання від протидії законній господарській діяльності.
2. Кваліфікація порушення обов'язків щодо охорони майна.
3. Шляхи вдосконалення кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти власності.

Варіант 4

1. Відмежування грабежу від розбою.
2. Кваліфікація викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання.
3. Підстави кримінально-правової кваліфікації: поняття та види.

Варіант 5

1. Відмежування шахрайства від фіктивного підприємництва.
2. Кваліфікація погрози знищення майна.
3. Розмежування злочинів проти власності та інших видів правопорушень.

Варіант 6

1. Відмежування крадіжки від шахрайства.
2. Кваліфікація розбою.
3. Чуже майно як предмет злочинів проти власності. Його ознаки.

Варіант 7

1. Відмежування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

2. Власність як об'єкт кримінально-правової охорони.
3. Кваліфікація грабежу.

Варіант 8

1. Відмежування розбою та бандитизму.
2. Кваліфікація вимагання.
3. Кримінально-правова характеристика суб'єктивних ознак злочинів проти власності.

Варіант 9

1. Відмежування самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва від вимагання і шахрайства.
2. Кваліфікація незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
3. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності.

Варіант 10

1. Відмежування шахрайства від вимагання.
2. Кваліфікація умисного пошкодження об'єктів електроенергетики.
3. Кримінально-правова характеристика об'єктивних ознак злочинів проти власності.

Варіант 11

1. Відмежування шахрайства від грабежу.
2. Кваліфікація заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
3. Кваліфікація придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом.

Варіант 12

1. Відмежування крадіжки від наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.
2. Кваліфікація необережного знищення або пошкодження майна.
3. Відмежування шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Варіант 13

1. Відмежування шахрайства від привласнення, розтрати майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем.

2. Кваліфікація самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва.

3. Поняття, стадії, види і значення кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Варіант 14

1. Відмежування шахрайства від протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації.

2. Кваліфікація умисного знищення або пошкодження майна.

3. Принципи кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Варіант 15

1. Відмежування шахрайства від шахрайства з фінансовими ресурсами.

2. Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

3. Спеціальні правила кваліфікації злочинів.

Варіант 16

1. Кваліфікація злочинів за елементами і ознаками складу злочину (загальні правила кваліфікації злочинів).

2. Кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності.

3. Розмежування насильницького грабежу і розбою з вимаганням.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–25. Ст. 131.
3. Вищий спеціалізований суд України про захист права власності. URL : <http://yurholding.com/news/46-uvaga-noverozyasnennyya-vischiy-spezcalzovaniy-sud-ukrayini-pro-zahist-prava-vlasnost.html>.
4. Практика розгляду судами кримінальних справ про злочини проти власності // Вісник Верховного Суду України. № 2 (102). 2009. С. 19–31.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення вимог земельного законодавства : Закон України від 15.04.2008 р. № 271-VI. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/271-17>.
6. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 01.07.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 51. Ст. 553.
7. Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.06.1992 р. № 8 із змінами від 03.12.1997 р. (п. 13) // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах : навч. посіб. ; укл. Б. О. Кириць. Львів : ПАІС, 2005. С. 273–281.
8. Про затвердження Інструкції щодо проведення поділу, виділу та розрахунку часток об'єктів нерухомого майна : Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 16.06.2007 р. // Офіційний вісник України. 2007. № 51. Ст. 2069.
9. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2003 р. № 1440 // Офіційний вісник України. 2003. № 37. С. 64.
10. Про затвердження Національного стандарту № 2 «Оцінка нерухомого майна» (Національний стандарт № 2, п. 2) : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 р. № 1442. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF>.
11. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 116. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>.
12. Про затвердження Порядку переведення дачних і садових будинків, що відповідають державним будівельним нормам, у жилі

будинки: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 321. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/321-2015-%D0%BF>.

13. Про особливості права власності у багатоквартирному будинку : Проект Закону України від 03.07.2013 р. URL : http://minregion.gov.ua/attachments/files/regulatory/03-07-2013-2/Проект_Остаточний%20після%20юристів_27.06.2013%2011111.pdf.

14. Про оцінку земель : Закон України від 11.12.2003 р. № 1378-IV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.

15. Про оцінку майна, майнових прав і професійної оцінної діяльності в Україні : Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.

16. Про практику застосування судами законодавства під час розгляду цивільних справ про захист права власності та інших речових прав : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 28.01.2013 р. № 24-150/0/4-13. URL : zakon.rada.gov.ua/go/v0005740-14.

17. Про практику застосування судами окремих норм матеріального права щодо кваліфікації розбою, поєднаного з проникненням у приміщення: Лист ВСУ від 29.01.2013 р. № 223-161/0/4-13. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0161740-13>.

18. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 р. № 13. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>.

19. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 3 (абз. 3 п. 27) // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах : навч. посіб. / укл. Б.О. Кириць. Львів : ПАІС, 2005. С. 226–233.

20. Про судову практику у справах про злочини проти власності : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 р. № 10 // Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 років) / упоряд. Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. Харків : Право, 2011. 804 с.

Базова та додаткова література

1. Албул С. В. Насильство при вчиненні злочинів проти власності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2017. Вип. 32. С. 138–141.

2. Аленин Ю. П., Тищенко В. В. О классификации очагов корыстно-насильственных преступлений. *Актуальные проблемы уголовного процесса и криминалистики на современном этапе* : межвуз. сб. науч. трудов. Одесса : ОГУ им. И. И. Мечникова, 1993. 242 с.

3. Альошин Д. П. Кримінальна відповідальність за розкрадання, вчинені у співучасті : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2003. 19 с.
4. Антонюк Н. «Розкрадання» та «викрадення»: співвідношення понять. *Проблеми державотворення і захист прав людини* : матеріали XVIII регіон. наук.-практ. конф., (м. Львів, 26–27 січня 2012 р.). Львів, 2012. С. 278–280.
5. Антонюк Н. О. Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; Львів, 2006. 219 с.
6. Антонюк Н. О. Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману чи зловживання довірою : монографія. Львів : ПАІС, 2018. 216 с.
7. Антонюк Н. О. Кримінально-правова охорона власності : навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 514 с.
8. Антонюк Н. О. Критерії визначення вартості майна, яким заволоділа особа. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. Вип. 57. С. 516–522. URL : http://nbuv.gov.ua/-UJRN/apdp_2011_57_77.
9. Антонюк Н. О. Покарання за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. *Прокуратура, людина, держава*. 2005. № 11. С. 66–72.
10. Антонюк Н. О. Суб'єктивні ознаки розкрадання. *Вісник Львівського ун-ту внутр. справ*. Серія юридична. 2012. № 1. С. 251–259.
11. Бажанов М. И. Ответственность за кражу личного имущества граждан и за разбой по советскому уголовному законодательству. Харьков, 1957. 146 с.
12. Банчук О. До питання про критерії розмежування адміністративних правопорушень і злочинів. *Юридичний вісник*. 2009. № 47. URL : <http://www.pravo.org.ua/index.php/2011-07-05-15-26-55/2011-07-22-11-16-35/373-2011-07-28-09-22-39>.
13. Батиргареева В. С. Кримінологічна характеристика та попередження розбоїв, поєднаних з проникненням у житло : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків, 2002. 20 с.
14. Баулін Ю. В. Проблеми кваліфікації злочинів, вчинених злочинною організацією. *Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України* : матеріали міжнар. наук.-практ. семінару, (Харків, 1–2 жовтня 2002 р.). Харків : Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2003. С. 163–165.
15. Беніцький А. С. Юридичний аналіз придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом URL : Режим доступу: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/14basozs.pdf>.
16. Берзін П. Поняття повторності та сукупності злочинів: особливості системно-структурних характеристик. URL : <http://www.info-prensa.com/article-1258.html>.

17. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення : монографія. Київ : Дакор, 2009. 736 с.
18. Берзін П. С. Суб'єктивна сторона шахрайства, що вчиняється з використанням підроблених банківських платіжних карток. *Законодавство України. Науково-практичні коментарі*. 2003. № 1. С. 36–43.
19. Блага А. Б. Насильство як правова категорія. *Наук. вісник Дніпропетровського держ. ун-ту внутр. справ*. 2013. № 3. С. 285–292.
20. Бойцов А. И. Преступления против собственности. Санкт-Петербург : Юрид. центр Пресс, 2002. 775 с.
21. Вінник Б. Поняття «житло» в законодавстві України та його правове значення. URL : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2026>.
22. Газдайка-Василишин І. Б. До предмета некорисливих злочинів проти власності URL : http://www.big-lib.com/book/63_Kriminalnii_kodeks_Ykraini___10_rokiv_ochikyvan_-T/6770_DO_PITANNYA_PREDMETA_NEKORISLIVIH_ZLOCHINIV_PROTI_VLASNOSTI.
23. Газдайка-Василишин І. Б. Корисливий мотив та корислива мета злочинів проти власності. URL : http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Nvlduvs/2012_2_2/-12gvibzpv.pdf.
24. Газдайка-Василишин І. Б. Некорисливі злочини проти власності : монографія. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2012. 211 с.
25. Газдайка-Василишин І. Б. Некорисливі злочини проти власності за кримінальним правом України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2011. 16 с.
26. Галиакбаров Р. Разграничение разбоя и бандитизма. Ошибка в теории попадает в практику. *Российская юстиция*. 2001. № 7. С. 20–22.
27. Гладун О. З. Малозначність кримінальних і адміністративних корупційних правопорушень. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. № 2 (28). С. 103–112.
28. Головкін Б. М. Теоретичні та прикладні проблеми детермінації і запобігання корисливій насильницькій злочинності в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків, 2011. 35 с.
29. Головкін Б. М. Кримінологічний аналіз злочинів проти власності. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_2_48.
30. Голосніченко І. П. До проблеми запровадження в Україні кримінального проступку та відмежування його від адміністративного правопорушення. *Вісник Нац. тех. ун-ту України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право*. 2014. № 1. С. 80–83. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2014_1_11.
31. Горішній О. О. Кримінально-правова характеристика розбою : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ, 2010. 20 с.
32. Гришук В. К. Напад у кримінальному праві. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – Київ : Укр. енцикл., 2002. – Т. 4: Н–П. 768 с.

33. Гуня І. І. Кримінально-правова характеристика насильницьких злочинів проти власності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків : [Б. в.], 2012. 19 с.
34. Гуторова Н. Щодо встановлення кримінальної відповідальності за рейдерство. *Юридичний радник*. 2007. № 2 (16). С. 6–9.
35. Демидова Л. Безтілесна річ як предмет злочину. *Вісник Нац. акад. прав. наук України*. 2015. № 2 (81). С. 101–108.
36. Демидова Л. М. Кримінально-правова відповідальність за заподіяння майнової шкоди : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. ; наук. конс.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2014. 44 с.
37. Демидова Л. М. Покарання за заподіяння майнової шкоди за чинним КК України. *Проблеми законності*. 2010. Вип. 112. С. 91–98.
38. Демидова Л. М. Установлення майнової шкоди при кваліфікації діянь: проблеми слідчо-судової практики. *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*. Харків : Оберіг, 2014. Вип. 5: Матер. постійного діючого наук.-практ. семінару, 16 трав. 2014 р. С. 228–233.
39. Деніга О. П. Значення та особливості кримінально-правової кваліфікації. *Митна справа*. 2015. № 4(2). С. 229–234.
40. Дітріх О. І. Насильство у складах корисливих посягань на власність за кримінальним правом України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2009. 15 с.
41. Дорохіна Ю. А. «Общественная опасность» как признак преступлений против собственности в доктринах уголовного права. *Еволюція уявлень про злочини і покарання у суспільно-правовій думці (до 250-річчя праці Чезаре Беккарія «Про злочини та покарання»)* : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф., (24 червня 2014 року, м. Харків) / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Харків : Золота миля, 2014. С. 81–86.
42. Дорохіна Ю. А. Уголовная ответственность за преступления против собственности, совершаемые путем использования компьютерной техники, по законодательству зарубежных стран. *Актуальні сучасні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції* : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф., [23 травня 2014 року, м. Харків] / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Харків : ХНУВС, 2014. С. 45–49.
43. Дорохіна Ю. А. Аналіз сучасного стану наукової розробленості проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти власності. *Вісник Кримінологічної асоціації України* : зб. наук. праць / [редкол. О. М. Бандурка (голов. ред.) та ін.]. Харків : ХНУВС, 2015. № 3 (11). С. 44–58.
44. Дорохіна Ю. А. Генеза дослідження власності у кримінальному праві. *Юридична наука*. 2014. № 3. С. 48–57.
45. Дорохіна Ю. А. Деякі питання кваліфікації злочинів проти власності. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства*

України : зб. наук. статей. Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-тет імені Василя Стефаника, 2014. Вип. 35. С. 199–206.

46. Дорохіна Ю. А. Доктринальні положення кримінально-правової політики щодо протидії злочинам проти власності. *Вісник Кримінологічної асоціації України* : зб. наук. праць / [редкол. О. М. Бандурка (голов. ред.) та ін.]. Харків : ХНУВС, 2016. № 2 (13). С. 32–46.

47. Дорохіна Ю., Дудоров О. Безготівкові гроші як предмет злочинів проти власності. *Підприємництво, господарство і право*. 2014. № 5. С. 78–82.

48. Дудоров О. О., Мовчан Р. О. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво : монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 400 с.

49. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навч. посіб. Київ : Ваіте, 2014. 944 с.

50. Дудоров О. О., Тертиченко Т. М. Обумовленість вдосконалення кримінального законодавства України законодавством Ради Європи і Європейського Союзу. *Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків* : матер. міжнар. наук.-практ. конф., 9–10 жовтня 2014 р. Харків : Право, 2014. С. 89–94.

51. Дудоров О. О. Проблеми кваліфікації шахрайства. URL : http://law-dep.pu.if.ua/conference2014/-_articles/dudorov.pdf.

52. Дудоров О. Про розмежування придбання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом, і легалізації злочинних доходів. *Вісник прокуратури*. 2008. № 10 (88). С. 43–61.

53. Дьоменко С. В. Вимагання: кримінально-правовий та кримінологічний аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Акад. адвокатури України. Київ, 2006. 19 с.

54. Дячкіна О. П. Кримінально-правова охорона об'єктів електроенергетики та зв'язку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ, 2009. 20 с.

55. Ємельянов В. П. Кваліфікація злочинів проти власності : навч. посіб. Харків, 1996. 112 с.

56. Ємельянов М. В. Кримінально-правова характеристика шахрайства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2013. 19 с.

57. Ємельянов М. В. Об'єктивна та суб'єктивна сторона шахрайства. *Форум права*. 2012. № 3. С. 184–189. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_3_33.

58. Загороднюк С. О. Удосконалення законодавства про злочини проти власності. *Вісник Запорізького юрид. ін.-ту*. 1999. № 1. С. 146–148.

59. Ізотов А. М. Вивчення та попередження злочинності в сфері земельного ринку в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. МОН України, Нац. ун-т «Одеська юридична акад.». Одеса, 2014. 20 с.

60. Ілляшова К. В. Етимологія поняття «корисливий мотив»: окремі питання. *Збірник наук. праць Харківського нац. пед. ун-ту імені Г.С. Сковороди «ПРАВО»*. 2012. Вип. 19. С. 202–208.

61. Ільїна О. В. Кваліфікація повторного вчинення корисливих злочинів проти власності. *Юриспруденція: теорія і практика*. 2006. № 2. С. 14.
62. Ільїна О. В. Кримінально-правова характеристика кваліфікуючих ознак корисливих злочинів проти власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2007. 201 с.
63. Калмиков Д. О. Встановлення кримінальної відповідальності за протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації (ст. 206-2 КК України): лікарський засіб від хвороби суспільства чи плацебо? URL : <http://pravo.org.ua/ua/news/5249>.
64. Карп'юк М. В. Насильницькі злочини проти власності за кримінальним правом України та Республіки Польща: порівняльний аспект: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2016. 269 с.
65. Карчевський М. Особливості кваліфікації злочинів проти власності, що вчиняються з використанням комп'ютерної техніки. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 1. С. 139–142.
66. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / [за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського]. Київ : Істина, 2010. 430 с.
67. Колодяжний М. Г. Кримінологічна характеристика та запобігання вимаганням, поєднаним із насильством : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2010. 20 с.
68. Концепція впровадження проступку шляхом прийняття Закону (Кодексу) України про проступки (проект для обговорення) / [В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, О.В. Капліна, Ю.В. Гродецький, А.О. Байда]. *Юридичний вісник України*. 2014. № 21. С. 12–13; № 22. С. 12–13; № 23. С. 12–13.
69. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / [за заг. ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського.] Луганськ : Еталон-2, 2012. Т. 1. 780 с.
70. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М. В. Володько, О. О. Дудоров та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. 5-те вид., переробл. та допов. Київ : Атіка, 2009. 408 с.
71. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.] ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. [4-те вид., переробл. і допов.]. Харків, 2010. 456 с.
72. Кримінальне право України. Особлива частина : [підручник] / [Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – [5-те вид., переробл. та доповн.]. Київ : Атіка, 2009. 744 с.
73. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. / [Ю. В.Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.] ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. [4-е вид., переробл. і доповн.]. Харків : Право, 2010. 608 с.
74. Кримінальне право України: Практикум : навч. посіб. / [П. П. Андрушко, С.Д. Шапченко, С.С. Яценко, П.С. Берзін та ін.] ; за ред. С. С. Яценка. [3-є вид., переробл. і доповн.]. Київ : Алерта; КНТ; Центр учб. л-ри, 2010. 640 с.

75. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. коментар. / відп. ред. Є.Л. Стрельцов. [вид. 8-е, перероб. та доп.]. Харків : Одиссей, 2012. 904 с.
76. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. [5-те вид., допов.]. Харків : Право, 2013. Т.2: Особлива частина. 2013. 1040 с.
77. Кузнецов В. В. Кримінально-правові норми про відповідальність за крадіжку як інститут кримінального законодавства : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2000. 228 с.
78. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Теорія кваліфікації злочинів: підруч. ; за ред. Є. М. Мойсеєва та О. М. Джузи, наук. ред. І. А. Вартилицька. [2-е вид., переробл.]. Київ : КНТ, 2007. 300 с.
79. Кундеус В. Г. Кримінально-правова характеристика викрадення : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2004. 198 с.
80. Кундеус В. Г. Рухоме та нерухоме майно як предмет злочинів проти власності. *Вісник НУВС*. 2005. Вип. 30. С. 38–42.
81. Лугина О. Проблеми нормативного визначення терміна «самовільне зайняття земельних ділянок». *Право України*. 2008. № 2. С. 109–111.
82. Мала енциклопедія кримінального права / За ред. Ю.Л. Бошицького, З.А. Тростюк. КУП НАН України. Київ : Кондор, 2012. 284 с.
83. Мельник М. І. Хабарництво: загальна характеристика, проблема кваліфікації, удосконалення законодавства. Київ : Парламентське вид-во, 2000. 256 с.
84. Микитчик А. В. Кримінологічні засади запобігання шахрайству з нерухомістю : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ. нац. ун-т внутр. справ. Київ, 2008. 20 с.
85. Мірошніченко О. А. Право власності у розумінні Європейського суду з прав людини (загальна характеристика). *Форум права*. 2013. № 2. С. 371–374.
86. Мовчан Р. О. «Самовільність» як найважливіша ознака злочину, передбаченого ч. 1 ст. 197 – 1 КК України. *Вісник Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка*. 2008. № 4. С. 99–108.
87. Мовчан Р. О. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ. нац. ун-т внутр. справ. Київ, 2009. 20 с.
88. Мохаммед А. М. Байдусі. Кримінальна відповідальність за шахрайство за законодавством Єгипту, Йорданії, України (порівняльно-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2007. 16 с.
89. Навроцький В. О. Злочини проти власності. Лекції для студентів юридичного факультету. Львів : Юрид. факультет ЛДУ ім. Івана Франка, 1997. 80 с.
90. Навроцький В. О. Кримінальне право України. Особлива частина : курс лекцій. Київ : Знання, 2000. 771 с.

91. Навроцький В. О. Кримінально-правова кваліфікація : конспект лекцій зі спеціального курсу. *Життя і право*. 2004. № 11. С. 42–46.
92. Навроцький В. О. Кримінально-правова оцінка заволодіння чужими коштами шляхом використання через банкомат викраденої банківської платіжної картки. *Актуальні проблеми кримінальної відповідальності* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., (10–11 жовтня 2013 р.) / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2013. С. 489–493.
93. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 512 с.
94. Одайник Б. М. Кримінальна відповідальність за знищення, руйнування або пошкодження пам'яток – об'єктів культурної спадщини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2010. 20 с.
95. Олійник В. П. Земля як предмет злочинів проти власності. *Вісник Харківського нац. ун-ту внутр. справ*. 2007. № 39. С. 160–171.
96. Олійник В. П. Предмет злочинів проти власності: поняття, види, кримінально-правове значення : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2010. 219 с.
97. Олійник В. Правовий режим жилих і нежилых приміщень у будівлях. *Юридичний вісник України*. 2005. № 19. С. 8.
98. Олійник П. В. Співвідношення та взаємозв'язок соціально-економічних та правових чинників при визначенні поняття предмета злочинів проти власності. *Вісник Асоціації кримін. права України*. 2014. № 2 (3). С. 226–236.
99. Олійник П. В. Спірні питання кваліфікації злочинів проти власності з урахуванням їх предмету. *Наук. вісник Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ*. 2008. № 3 (39). С. 224–234.
100. Панов М. І. Корисливі злочини проти власності не пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб. *Вибрані наукові праці з проблем правознавства* : зб. наук. праць. Київ : Ін Юре, 2010. 812 с.
101. Панов М. Кваліфікація злочинів, вчинених шляхом зловживання службовим становищем. *Рад. право*. 1985. № 10. С. 60.
102. Панов М. Проблеми відмежування злочинів проти власності від злочинів проти довілля. URL : http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6096/1/-Panov_Oliinyk_291_-299.pdf.
103. Пацурківський Ю. П. Основні підходи до визначення поняття та природи власності в цивільних правовідносинах. *Наук. вісник Чернівецького ун-ту*. 2013. Вип. 682. Правознавство. С. 60–64.
104. Попович В. М. Актуальні проблеми кримінального права : навч. посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 256 с.
105. Присяжнюк І. І. Кримінальна відповідальність за порушення недоторканності житла або іншого володіння особи в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2010. 20 с.
106. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : науково-практичний коментар Закону України // Законодавство :

метод. матер. : наук.-практ. посіб. / Державна реєстраційна служба України. Київ : Юрінком Інтер, 2013. С. 20–24.

107. Рублевський А. П. Відмінність розбою від деяких суміжних злочинів. URL : <http://www.apdp.-in.ua/v32/45.pdf>.

108. Рунов Г. До проблеми визначення поняття «житло» у кримінальному праві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2006. № 12. С. 71.

109. Савченко А. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2013. 216 с.

110. Самовільне зайняття земельної ділянки. URL : <http://www.agro-business.com.ua/u-pravovomu-poli/453-samovilne-zainiattiazemelnoii-dilianky-iurydychna-konsultatsiia.html>.

111. Світличний О. Правові аспекти застосування терміна «самовільне зайняття земельної ділянки». *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 1. С. 103.

112. Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 504 с.

113. Семикіна Л. О. Вимагання за Кримінальним кодексом України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2011. 20 с.

114. Слабченко О. А. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем за кримінальним законодавством ФРН, Франції та Великобританії: порівняльно-правове дослідження. *Форум права*. 2011. № 4. С. 691–698.

115. Смаглюк О. В. Шахрайство за Кримінальним кодексом України 2001 року : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2004. 20 с.

116. Смітюх А. В. Рейдерство, поглинання та загарбання: співвідношення понять та класифікації. *Вісник господарського судочинства*. 2008. № 3. С. 93–101.

117. Спасибо-Фатєєва І. В. Поняття нерухомого майна та права на нього. *Українське комерційне право*. 2009. № 9. С. 10–20.

118. Тищенко В. В. Користно-насильственные преступления: криминалистический анализ. Одесса : Юрид. лит., 2002. 360 с.

119. Філей Ю. В. Кримінально-правові санкції та їх застосування за злочини проти власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Запор. юрид. ін-т Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. Запоріжжя, 2005. 232 с.

120. Фулей Т. І. Принцип поваги до житла (у світлі Конвенції про захист прав людини та основних свобод). *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2005. Вип. 41. С. 41–47.

121. Храмцов О. М. Насильство як кримінально-правова категорія. *Вісник Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна*. Серія «Право». 2012. № 10 (34). С. 202–206.

122. Чепка О. В. Заходи щодо вдосконалення кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 197-1 КК України. URL : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/pis/2010_2/Chepka.pdf.

123. Чус О. В. Власність як об'єкт незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося в неї. *Право і суспільство : науковий журнал*. 2013. № 3. С. 119–126.

124. Чус О. В. Кримінально-правова характеристика незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2015. 20 с.

125. Швець А. Ю. Предмет злочинів проти власності у кримінальному праві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2011. 240 с.

126. Шимон С. І. Майнові права в контексті сучасних концепцій права власності у цивілістиці. *Часопис Київського ун-ту права*. 2012. С. 192–195.

127. Шульга А. М., Павликівський В. І. Кримінальне право України: основні питання та відповіді : навч. посіб. Харків, 2007. 304 с.

128. Шуляк Ю. Л. Кримінальна відповідальність за шахрайство: порівняльно-правове дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2011. 20 с.

129. Ярмиш Н. Визначення суб'єкта привласнення чи розкрадання чужого майна. *Вісник Нац. акад. прокуратури України*. 2014. № 4. С. 69–76.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>).
2. Верховна Рада України (<http://www.rada.gov.ua>).
3. Верховний Суд України (<http://www.scourt.gov.ua>).
4. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України (<http://www.kmu.gov.ua>).
5. Служба безпеки України (<http://www.ssu.gov.ua>).
6. Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України (<http://www.gdo.kiev.ua>).
7. Інформаційний центр Міністерства юстиції України (<http://www.informjust.kiev.ua>).
8. Державна науково-технічна бібліотека України (<http://www.gntb.n-t.org>).
9. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://www.ukma.kiev.ua>).
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).
11. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
12. Ресурси українського Інтернету на правову тематику (<http://www.lawukraine.com>).

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Юрчишин В. М., Кіцен Н. В., Савченко В. А.

Кваліфікація майнових злочинів

Навчально-методичний посібник
для студентів денної форми навчання

Підписано до друку 18.02.2020. Папір офсетний. Формат 60x84/16.

Ум. друк. арк. 3,72. Зам. № 19. Тираж 100 прим.

Виготівник: Яворський С. Н.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ЧЦ №18 від 17.03.2009 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. 099 73 22 544